

معرفی کتاب

«سرگذشت مورو»
تاریخی، جذاب

و در عین حال شگفت انگیز

لیلا لعلی، نویسنده‌ای مراکشی الاصل است که پس از تحصیل در بریتانیا و آمریکا در دو دهه گذشته در آمریکا ۵ کتاب به چاپ رسانده است. «سرگذشت مورو» چهارمین اثر او، نقطه عطف و اوج کارش و عامل به شهرت رسیدن او بوده است، تا جایی که در سال ۲۰۱۵ در فهرست نامزدهای مدعی جایزه پولیتزر در بخش داستان و لیست برگزیده‌های سال نیویورک تایمز قرار گرفت. سرگذشت مورو یک داستان تاریخی جذاب، عامه پسند و در عین حال شگفت‌انگیز است، داستانی با یک سیر کاشفانه و جادویی درباره کشف دنیا و قاره جدید. داستان از نگاه برده‌ای مراکشی به نام استبانکو و روایت می‌شود که با همراهانش در سال ۱۵۲۷ به قصد کشور گشایی از اسپانیا به سوی قاره آمریکا حرکت می‌کنند. بلندپروازی آن‌ها تا جایی برایشان گران تمام می‌شود که از گروه ششصد نفره‌شان در نهایت فقط ۴ نفر باقی می‌مانند و بعد از ۷ سال به مکزیکوسی می‌رسند. این روایت بر پایه اسناد تاریخی برجای مانده از گفته‌های ۲ نفر بازرگان نجات یافته و واقعی است، اما نفر چهارم یعنی برده سیاهپوست مراکشی فقط نامش در اسناد تاریخی ذکر شده است به عنوان نخستین سیاهپوست کاشف آمریکانورسیده که خود کتاری زبان شناسی دارد، همین خلأ نبود اطلاعات تاریخی درباره برده را گرفته و بسط داده است. در عین حفظ کلیت ماجرا، مضامین و داستان‌های فرعی خوبی طراحی نموده، در جزئیات دست برده و روح فرهنگ عربی آن دوران را در یک واقعه مربوط به فرهنگ لاتین دمیده است. مردانی در جستجوی طلا و افتخار که کارشان به نزاع بر سر سرسنگی و بیماری و جنگ بر سر بقا می‌گردد و ما همراه آن‌ها در عین کشف دنیای جدید با تبلور نیازها و غریز انسانی بعضا ناخوشایند در شرایط دشوار روبه‌رو می‌شویم. سرگذشت مورو نخستین کتابی است که از «لیلا لعلی» در ایران به چاپ می‌رسد. «مریم مفتاح‌زاده» این داستان را ترجمه و انتشارات علمی آن را منتشر کرده است.

«تصادف شبانه»

حرفه‌ای ترین و

«سخت خوان ترین» اثر مودیانو

پاتریک مودیانو، نیاز به معرفی ندارد. بعد از کسب جایزه نوبل ادبیات در سال ۲۰۱۴ انتشار آثار این نویسنده فرانسوی در ایران بسیار رونق گرفت. داستان «تصادف شبانه» یکی از مهم‌ترین حرفه‌ای ترین و در عین حال «سخت‌خوان ترین» کتاب‌های مودیانو است که در سال ۲۰۰۳ نوشته شده است و جزء آثار متأخر وی در دوران بلوغ و اوج کارش محسوب می‌شود. پسری جوان تنها که حتی اسم او را هم نمی‌فهمیم، پس از تصادف با یک زن، در جستجوی او در خیابان‌ها و محله‌های پاریس پرسه می‌زند. اگرچه تصویر دقیقی از زن در ذهن ندارد، اما مانند یک کارآگاه، دندانه‌ها را می‌گیرد و گام به گام جلومی‌رود. پسر جوان در عین حال دائم با هویت و گذشته‌اش درگیر است و در ادامه داستان با آینده‌اش درگیر می‌شود، در واقع او در شهر و زن گمشده‌اش در جستجوی هویت خودش است. روایت در عین این که در لحظه می‌گذرد کمتر نشانی از زمان حال دارد و دائماً پرش‌های ذهن راوی، مارا به عقب و جلومی‌برد. مودیانو روایت‌های راوی داستان کوتاه و ساده است، اما در عین حال بسیار عمیق، فلسفی و آزاردهنده فضای شهر و روایت کاملاً عادی است. داستان مانند ذهن شخصیت اصلی دائماً در خلسه است و گویی ساختار و فرم و مسیر مشخصی ندارد. از جاعات کتاب به خیابان‌ها و مکان‌های مهم پاریس مانند کافه‌ها بسیار فراوان است و برای مخاطبی که آشنا با پاریس نباشد، بعضاً می‌تواند خسته کننده باشد. پیشنهاد می‌شود به دلیل فرم خاص روایت و مضمون و در عین حال کوتاه بودن داستان، حتماً رامتعمرویی وقفه بخوانید. «حسین سلیمانی‌نژاد» (مترجم اکثر آثار مودیانو) این اثر را نیز ترجمه و نشر چشمه آن را چاپ کرده است.

مشکلات کتاب نابینایان در ایران

کتاب‌های سفید هر روز بیشتر آب می‌روند

آسانه فرقدان

این روزها از هر دری درباره وضعیت اقتصادی و کمبودها و تحریم‌ها و گرانی‌ها سخن می‌گوییم. اما همچون همیشه بخشی مهم از اجتماع را به دست فراموشی می‌سپاریم که البته لطمه بزرگ‌تر را بیش از تحریم‌ها و گرانی‌ها و کمبودها، از فراموش شدن می‌خورند. داستان نابینایان در ایران، داستانی است پر آب چشم؛ هم باید با معلولیت و شرایط آن کنار بیایند و

هم باید راه خروجی از محدودیت‌هایی که جامعه برایشان ایجاد کرده، بیابند. پای صحبت هر کدامشان که بنشینید، داستان عجیبی دارند از روزهایی که تلاش کردند تا آینه‌بندی‌های بهتری برای خود بسازند. داستان زندگی معلولان در ایران، داستان امید است و تلاش همیشه بخشی مهم از اجتماع ایران را نابینایان و کم‌بینایان تشکیل می‌دهند. طبق آمار ۱۵۰ هزار نفر نابینا و ۶۵۰ هزار کم‌بینا در ایران زندگی می‌کنند که تنها ۳۰ درصد از این افراد شاغل هستند. عمده این افراد از حقوق شهروندی که برای

شهروندان عادی در نظر گرفته شده است، محروم‌اند.

نابینایان از خواندن کتاب تازه محروم‌اند

از جمله محرومیت‌هایی که نابینایان و کم‌بینایان با آن مواجه‌اند، نبود منابع و کتاب ویژه این افراد است، بزرگ و کوچک هم ندارد. نابینایان از خواندن کتاب تازه محروم‌اند. در سال‌های گذشته به اهتمام گروه‌های خیریه و ان‌جی‌او‌ها تلاش‌هایی جهت کاستن محرومیت‌های این حوزه صورت گرفته است، اما با وجود این بسیاری از گروه‌های سنی نابینا

از داشتن کتاب تازه محروم‌اند. عمق فاجعه وقتی روشن می‌شود که شاهد آن هستیم که حتی کودکان و نوجوانان برای خواندن کتاب و فراگیری مهارت‌های مختلف زبانی در مدارس، با مشکلات اساسی دست و پنجه نرم می‌کنند. پراکندگی تولید کتاب ویژه کودکان نابینا و ناچیز بودن تعداد آن تا به آنجاست که در نمایشگاه‌های کتاب ویژه این افراد، تنها تعداد محدودی کتاب عرضه می‌شود؛ تازه اگر این نمایشگاه در پایتخت برگزار شود. هیچ کس خبری از میزان کتاب‌های تولید شده در این زمینه ندارد، هنوز آمار مشخصی در دسترس نیست و همین کار را برای مخاطبان کودک سخت‌تر می‌کند. افزایش هزینه‌های چاپ در چند سال گذشته، تأثیر مستقیم بر روند چاپ کتاب به خط بریل گذاشته؛ این در حالی است که مخاطبان روش‌نشدل به‌ویژه کودکان و نوجوانان همواره کمترین سهم را از بازار رنگارنگ کتاب دارند. اگر چه هستند تعدادی از ناشران کودک و نوجوان که با وجود مشکلات اقتصادی و بحران چاپ کتاب، کتاب سفید برای کتاب‌های چاپی‌شان سفارش می‌دهند. اما همچنان کافی نیست. بدون شک نهاد‌های دولتی از جمله شهرداری که مسئولیت ساخت احداث کتابخانه فرهنگسرا و پارک‌ها را در سطح شهر به عهده دارد، می‌تواند

برای تخصیص بخشی از کتابخانه‌های عمومی به نابینایان و کم‌بینایان همت گمارد. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با در نظر گرفتن همین نیاز کوشیده تا هر سال تعدادی از آثار خود را به صورت خط بریل و یا در قالب کتاب صوتی برای کودکان روش‌نشدل تولید و عرضه کند. قرار است در همین راستا و به مناسبت روز جهانی معلولان، از مجموعه «بربال فرشتگان» شامل ۲۲ عنوان کتاب تولید شده در قالب خط بریل با حضور نویسندگان رونمایی شود. تولید کتاب به خط بریل در دستور کار هر سال کانون پرورش فکری بوده است. تولید کتاب به خط بریل هزینه‌بردار است؛ به همین دلیل تقریباً جای دیگری غیر از کانون به‌طور مداوم اقدام به تولید این اثر نمی‌کنند. تمامی کتاب‌هایی که در این قالب در کانون پرورش فکری تولید می‌شود، ارزان‌تر از دیگر ناشران است؛ زیرا مجموعه کانون از بودجه دولتی بهره می‌برد و یارانه‌هایی در این زمینه دریافت می‌کند. البته کتاب به خط بریل برای فروش تولید نمی‌شود، زیرا اگر تعداد نسخه‌ها افزایش یابد، هزینه قابل توجهی را در پی خواهد داشت؛ با توجه به همین امر تمامی این عناوین برای امانت دادن در اختیار مراکز فراگیر قرار داده می‌شود. برنامه‌ریزی‌ها به این صورت است که عنوان بیشتری

از جمله محرومیت‌هایی که نابینایان و کم‌بینایان با آن مواجه‌اند، نبود منابع و کتاب ویژه این افراد است، بزرگ و کوچک هم ندارد. نابینایان از خواندن کتاب تازه محروم‌اند. در سال‌های گذشته تلاش‌هایی جهت کاستن محرومیت‌های این حوزه صورت گرفته است، اما مشکل همچنان باقی است

از کتاب‌های ویژه و پر مخاطب را برای این گروه از مخاطبان آماده کنیم. تولید کتاب به خط بریل نیز به تناسب افزایش قیمت هزینه‌های چاپ، با هزینه بیشتری در این یکی دو سال اخیر همراه بوده است؛ به همین دلیل محدودیت‌هایی در این زمینه برای تولید کنندگان این دست از آثار ایجاد شده است. این افزایش قیمت تأثیر جدی بر روند تولید خواهد گذاشت. اما می‌توان با وجود گرانی و کمبود کاغذ، با تولید کتاب‌های صوتی بیشتر، این هشت درصد از جامعه را جدی‌تر تلقی کرد تا علاوه بر تولید کتاب‌های سفید امانتی در کتابخانه‌ها، بخشی از این کمبود را جبران کنند.

است. کتاب درباره دکتر مری مالون است که به دنیای موجوداتی خیالی وارد شد و با آن‌ها دوست می‌شود.

بین من و دنیا

«بین من و دنیا» تا نهمین کتس در سال ۲۰۱۵. این کتاب که تعمقی بی‌ظن در معنای سیاه‌پوست بودن در دنیای امروز است این نویسنده را به یکی از مهم‌ترین چهره‌های روشنفکری و نویسندگان امروز آمریکا بدل ساخته است. وی به عنوان پسر یکی از اعضای پلنگ سیاه در خیابان‌های خشونت‌بار بالتیمور بزرگ شده و با صدایی در هم آمیخته و با در هم تنیدگی سفرهای درونی و بیرونی تأثیر زیادی در ادبیات معاصر داشته است. این کتاب درباره یک مرد و وحشت از یهودی بودن و از دست رفتن قرن بیستم است.

زمستان

«زمستان» نوشته الی اسمیت در سال ۲۰۱۶؛ به عنوان یکی از اوپن‌رمان‌های بریتانیایی در دوران پس‌اگریت نویسنده در این کتاب با بهره گرفتن از همه سابقه نویسنده‌اش به عشق

و هنر، زمان و رویاها، زندگی و مرگ پرداخته است.

اطلس ابر

«اطلس ابر» نوشته دیوید میچل در سال ۲۰۰۴؛ این کتاب حماسی ترکیبی از چند داستان از قرن نوزدهم تا دهه ۱۹۷۰ است و در نهایت پایان زمان را در بر می‌گیرد. «نیمی از یک خورشید طلایی» تیمی از یک خورشید طلایی نوشته چیماناندا انگری آدیچی در سال ۲۰۰۶. این نویسنده نیجریه‌ای که در دوره جنگ بیافرا بزرگ شد، در این رمان که جایزه اورنج را برد از تلاش‌های سیاسی و فردی برای مقابله با میراث استعمار در آفریقا نوشته است.

به نقل از گاردین، در رده‌های بعدی این رمان‌ها جای گرفته‌اند:

«دوست فوق‌العاده من» نوشته النافرانته در سال ۲۰۱۱. «توطئه علیه آمریکا» نوشته فیلیپ راث در سال ۲۰۰۴. Nickeland، «مردم عادی» نوشته باربارا ارنایش در سال

۱۰ رمان برتر هزاره سوم

فهرست ۱۰۰ کتاب برتر هزاره سوم که آثار منتشر شده از سال ۲۰۰۰ تا کنون را بر بر گرفته است، به انتخاب نویسندگان و منتقدان کتاب منتشر شد.

تالار گرگ

در این نظرسنجی «تالار گرگ» هیلاری منتل جایگاه اول را از آن خود کرد. منتل بیش از یک ربع قرن در حال نوشتن کتاب بود تا با انتشار این کتاب به یک پدیده بدل شد. او قسمت‌های دوم و سوم این کتاب را در قالب یک سه‌گانه نوشت که قسمت سوم آن قرار است ماه مارس با عنوان «آینه نور» منتشر شود. این سه‌گانه داستانی درباره توماس کرامل بر بستر وقایع واقعی تاریخی انگلستان است.

گیلناد

در مکان دوم «گیلناد» نوشتن مرلین رابینسون که سال ۲۰۰۴ منتشر شد جای دارد. این رمان فلسفی در قالب نامه‌هایی که توسط جان امیس کشیش در دهه ۱۹۵۰ به پسرش نوشته شده شکل گرفته است.

زمان دست دوم

«زمان دست دوم» نوشته سوتلانا آلكسوویچ در سال ۲۰۱۳ در مکان سوم جای گرفته است. کتاب این نویسنده برنده جایزه ادبی نوبل بر مبنای هزاران ساعت شهادت شفاهی و تاریخی مردم اتحاد جماهیر شوروی شکل گرفته است. نویسندگان، پیشخدمت‌ها، پزشکان، سربازان، ماموران دستگاه‌های سابق کرملین، بازماندگان اردوگاه‌های کار اجباری خاطرات خود را در این کتاب به زبان آورده‌اند.

هرگز ترک نمی‌کن

هرگز ترک نمی‌کن نوشته کارنو ایشیگورو در سال ۲۰۰۴ در جایگاه چهارم است. وی که با کتاب «بازمانده روز» در سال ۱۹۸۹ برنده جایزه بوکر شد، در این کتاب که ششمین